

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 5. februar 2013

Sag 294/2012

(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Ulla Fabricius, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Roskilde den 13. december 2011 og af Østre Landsrets 16. afdeling den 30. maj 2012.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Thomas Rørdam, Michael Rekling, Hanne Schmidt og Kurt Rasmussen.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af landsrettens dom, således at T i medfør af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, jf. § 126, stk. 1, nr. 8, fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i 6 måneder ubetinget.

T har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Anbringender

Anklagemyndigheden har bl.a. gjort gældende, at det følger af artikel 7, stk. 1, i køre- og hviletidsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006), at en fører efter en kørselsperiode på fire og en halv time skal holde en sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre han påbegynder en hviletid. Denne pause kan efter artikel 7, stk. 2, erstattes af en pause af mindst 15 minutters varighed fulgt af en pause af

mindst 30 minutters varighed. I forhold 1 har T i den relevante kørselsperiode holdt en pause på 14 minutter og en pause på 18 minutter. Den første pause ligger inden for tolerancegrænsen fastsat i Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 30. marts 2007. Den anden pause ligger ikke inden for tolerancegrænserne omtalt i cirkulærets pkt. 1 og 2. Denne pause kan derfor ikke medregnes ved opgørelsen af den samlede pause, ligesom der skal ske kumulation af køretiderne på hver side af denne pause. Der er herefter tale om en overskridelse med 30 % af både pause og køretid, hvorfor der skal idømmes en ubetinget frakendelse som sket i byretten, da kørslen er sket i prøvetiden efter en tidligere vedtaget betinget frakendelse. En sådan afgørelse er i overensstemmelse med forarbejderne til lovændringen i 2005 samt fast praksis ved politi og anklagemyndighed.

T har bl.a. gjort gældende, at den anden pause på 18 minutter også skal medregnes. Der er samlet afholdt pauser på 32 minutter, og han har derfor ikke tilsidesat kravet om afholdelse af pauser med mere end 30 %, som kræves for at frakende førerretten. Et sådant resultat må være en følge af forarbejderne til lovændringen i 2005, hvorefter en pause på mindst 15 minutter med tolerancefradrag skal medregnes. Dette stemmer også med andre regler på området, herunder AETR-overenskomsten fra 1970 om arbejdet for besætninger på køretøjer i international vejtransport. Hertil kommer, at reale grunde taler for et sådant resultat. En pause på 18 minutter er således af en sådan rekreativ og færdselssikkerhedsmæssig betydning, at den bør tælle med ved opgørelsen af den samlede pause.

Højesterets begrundelse og resultat

For Højesteret angår sagen alene, om der skal ske frakendelse af førerretten som følge af forhold 1.

T er i dette forhold fundet skyldig i overtrædelse af § 11, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport. Efter § 11, nr. 2, straffes den, der overtræder bestemmelserne om varigheden af den længste køretid i bl.a. artikel 7 i køre- og hviletidsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006).

Køre- og hviletidsforordningens artikel 7, stk. 1, bestemmer, at føreren af en godstransport, der er omfattet af forordningen, efter en kørselsperiode på fire og en halv time skal holde en

sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre han påbegynder en hviletid. Denne pause kan ifølge artikel 7, stk. 2, erstattes af en pause af mindst 15 minutters varighed fulgt af en pause af mindst 30 minutters varighed, fordelt over kørselsperioden på en sådan måde, at stk. 1 overholdes.

Grundlaget for frakendelse af førerretten fremgår af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, hvorefter en fører skal idømmes en betinget frakendelse, når han har overtrådt bestemmelserne om køretid eller hviletid fastsat i de relevante forordninger med mere end 30 %.

Det fremgår af forarbejderne til denne bestemmelse, der blev indsat i færdselsloven i 2005, at det er forudsat, at 30 %-reglen anvendes således, at førerretten alene frakendes, hvis ikke blot reglen om længste køretid uden pauser (fire og en halv time), men også reglen om samlet pauselængde (45 minutter) er overtrådt med mindst 30 %. I relation til spørgsmålet om frakendelse fremgår det endvidere af forarbejderne, at kun pauser, der opfylder mindstekravet ifølge forordningen til pausens længde, skal medregnes ved opgørelsen af den samlede pauselængde, dog med en tolerancegrænse.

Det er ikke bestridt, at køretiden er overskredet med mindst 30 %, og spørgsmålet er derfor alene, om også pausekravet er overskredet med mindst 30 %.

Efter den forordning, der var gældende i 2005, skulle der enten afholdes en samlet pause på 45 minutter eller en opdelt pause bestående af flere mindre pauser på mindst 15 minutter. I 2006 blev der vedtaget en ny forordning på området, og ved denne forordning er kravene til opdelt pauser blevet skærpet, således at der nu skal afholdes en pause på mindst 15 minutter efterfulgt af en pause på mindst 30 minutter.

Højesteret finder, at princippet om, at en pause skal opfylde forordningens tidsmæssige krav til den enkelte pause, for at den kan medregnes, også gælder i relation til den nye forordning. Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 30. marts 2007 bygger på dette princip og indeholder i pkt. 2 retningslinjer for tolerancer, som er fastsat efter forhandlinger med transportbranchen, og som er udtryk for en vis lempelse i forhold til de tidligere gældende tolerancer. Pkt. 2 indebærer bl.a., at pauser af kortere varighed end 30 minutter ved en samlet pause og kortere

varighed end henholdsvis 10 og 20 minutter ved en opdelt pause ikke er pauser, der kan afbryde køretiden, og dermed ikke kan anses for pauser i forordningens forstand.

I forhold 1 har T afholdt en opdelt pause bestående af en pause på 14 minutter efterfulgt af en pause på 18 minutter. Efter det anførte kan kun den første pause på 14 minutter medregnes, og Højesteret tiltræder derfor byrettens afgørelse om, at både reglerne om køretid og pause-længde er overskredet med mere end 30 %, således at der er grundlag for en betinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6. Da kørslen er sket i prøvetiden efter en tidligere vedtaget betinget frakendelse, tiltræder Højesteret endvidere, at der skal ske ubetinget frakendelse i 6 måneder, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8, og § 128, stk. 1.

Højesteret tager herefter anklagemyndighedens påstand om en ubetinget frakendelse af førerretten i 6 måneder til følge.

Under hensyn til sagens principielle karakter skal statskassen betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.

Thi kendes for ret:

T skal betale en bøde på 6.500 kr. med en forvandlingsstraf af fængsel i 10 dage.

T frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i 6 måneder fra denne højesteretsdom.

T skal betale sagens omkostninger for byretten, og statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.